

Ulla Wikman och personalen från tekniska kontoret har tillsammans byggt upp en hel munindal i Vassaraparken. Deras snö- och istomar finns i Gällivare och MalMBERGETS centrum

Foto: Lars Sundvall

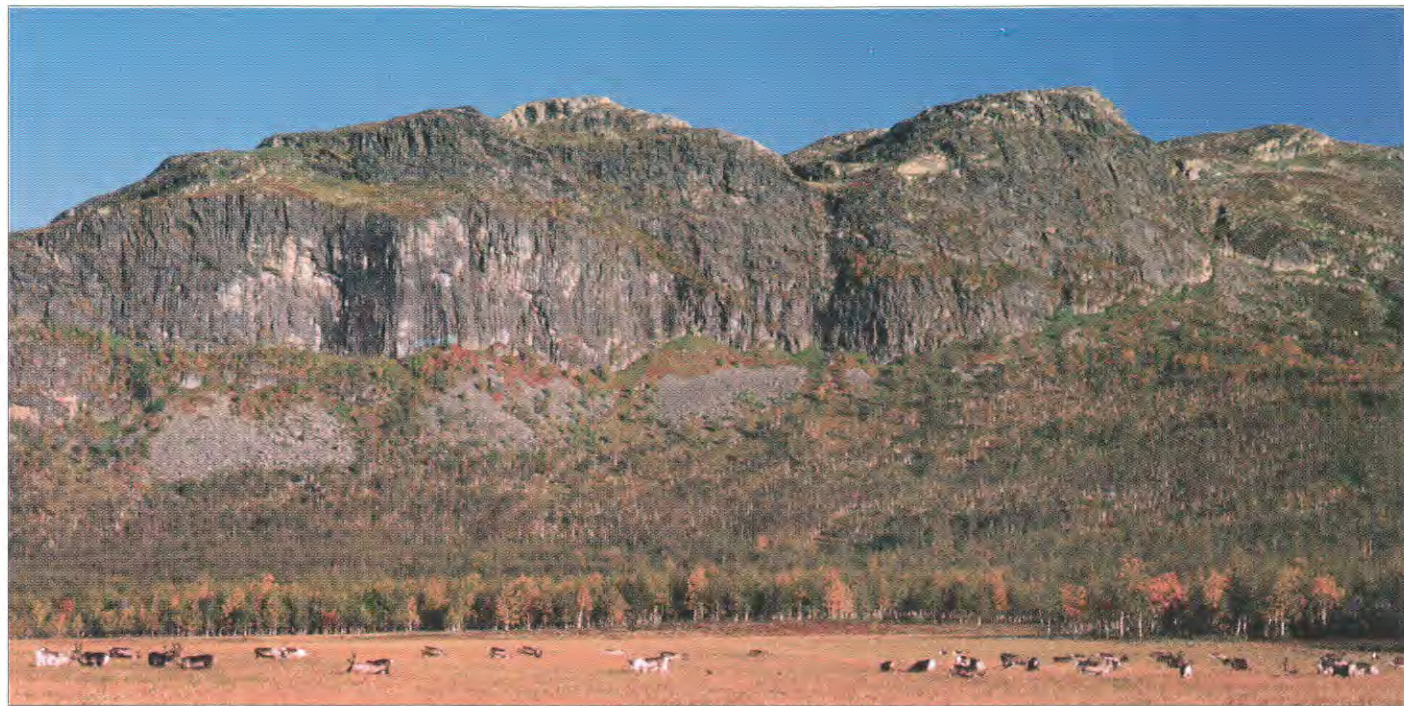
sid 5

**Norrbottens
Mr Plast,
medicinteknik,
hjortron och
riskkapital**
sid 6-7

**Lapplands världsarv
Lapponia** sid 2-4

God helg med *J.P. Nyströms* jazz och bildspel! sid 12

Renhjord i Sarek.

Foto: Håkan Hjort /N

Laponia världsarvsområde

både vildmark och kulturlandskap

Galapagosöarna, Frihetsgudinnan och Sarek! Yellowstone, Pyramiderna och Muddus!

Ja det finns faktiskt ett samband. 5 december 1996 utnämndes Laponiaområdet i Gällivare och Jokkmokks kommuner till att bli ett av jordens världsarvsområden.

Just nu finns det 469 världsarv spridda över klotet. Många har utnämnts för sitt naturvärde men de flesta är valda som kulturarvsområden. Laponiaområdet väljs som ett kombinerat natur- och kulturarv, vilket är ovanligt.

Varje land föreslår själv objekt till FN-organet UNESCO:s världarvslista. Dessa granskas noga och kraven är höga. Det skall vara frågan om oersättliga arv till kommande generationer. Sedan beslutar världsarvskommittén vilka objekt som skall väljas. För varje år utökas världsarvslistan. Och nu står Laponia på tur.

Ett naturarvsobjekt kan vara exempel på jordens viktigaste utvecklingsstadier, pågående geologiska processer, välfungerande ekosystem, naturskönhet eller hotade arters miljöer. Det krävs också att området har ett levande kulturlandskap.

Vildmark eller kulturlandskap?

Få platser kan uppvisa en så ursprunglig och opåverkad natur som Laponias fjäll, skogar och myrar. Det gör att man lätt glömmer att området är i hög grad ett samiskt kulturlandskap, ett landskap som trampats av mjuka skor som inte satt djupa spår. Dock, spåren finns där, för den som förmår att tolka dem.

Oersättliga naturvärden

Laponia är 20 mil på längden. Inom detta väldiga område ryms förvånansvärt varierad natur. Det är inte stora likheter mellan Sulitelmas glaciärer och Muddus vidsträckta myrar. I stort kan vi dela upp området i en västlig högfjällsdel på fjällberggrund och ett östligt skogs- och myrland på urberggrund.

Högfjällsområdet

I Sarek, Stora Sjöfallet och Sulitelmaområdet finns 200 fjälltoppar som når över 1800 m.ö.h. och 100 glaciärer. Endast i Kebnekaiseområdet hittar man en liknande vildhet. Speciellt för Sareksområdet är de långa och djupa fjälldalarna med Rapadalen som den yppersta. Rapadeltat är det snabbast växande fjälldeltat i landet. Fem meter/år! Mot väster breder Padjelantas bördiga högländ ut sig med sin rika flora. I hela området förekommer björn, järv och lo. Jaktfalk, kungsörn och havsörn jagar i fjälldalarna. Älgstammen

i Rapadalen är kanske den enda i landet som inte utsätts för jakt.

Skogar och myrar

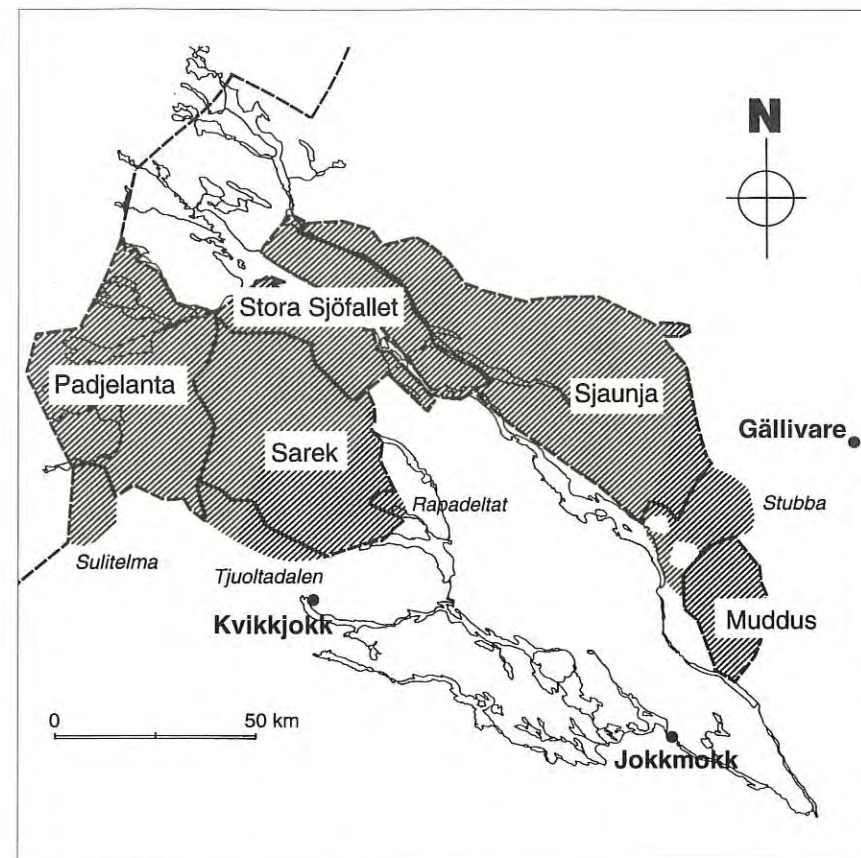
Det finns inget väglöst skogs- och myrland i landet som är större än det i Sjaunja och Muddus. Sångsvan, änder, vadare och pilgrimsfalk har en fristad i myrlandet. Och som samlat urskogsområde är Muddus-Sjaunja i särklass. Här kan man verkligen tala om biologisk mångfald.

Som utgångspunkt när Sverige föreslagit Laponia som världsarvsområde har varit att det nuvarande skyddet räcker. Några nya restriktioner är alltså inte förestående i området.

Thomas Öberg

Världsarvslogotypen
Logotypen för världsarvslistan symboliserar naturen (cirkeln) och kulturen (kvadraten) som hänger ihop och är beroende av varandra.

Rennäringen i Laponia

Rennäringen är den viktigaste näringen i Laponia och är beroende av orörda marker. Rennäringens intressen sammanfaller på så vis med naturvårdens intresse av att bevara områden orörda. Nationalparksbestämmelserna med sina restriktioner kan ibland försvåra renskötarnas arbete. Samebyarna som berörs av Laponia är inte intresserade av att ytterligare restriktioner tillkommer i området.

Artiklarna är hämtade ur *Åjttes programtidning* ÅjtteNYTT nr 4/96.
Red: Gunnar Östman Inga.

Inga-Maria Mulk är tf museichef, Thomas Öberg är förste intendent och Berit Inga museilektor vid Åjtte, Svenskt Fjäll- och Samemuseum i Jokkmokk.

Åjtte

SVENSKT FJÄLL-
OCH SAMEMUSEUM
0971-170 70 FAX 120 57

Olika typer av samebyar

I området finns det två olika typer av samebyar: 6 fjällsamebyar och en skogssameby. Fjällsamebyarna har sina åretruntmarker mellan riksgränsen mot Norge och odlingsgränsen. Skogssamebyns åretruntmarker avgränsas av lappmarksgränsen som i sin tur avgränsar landskapet Lappland. Alla samebyar har vinterbetesmarker nedanför odlingsgränsen och lappmarksgränsen. Samebyar som bedriver fjällrenskötsel flyttar upp till fjälls under sommaren. Skogsskötelsen bedrivs däremot hela året i skogsområdet.

Samebyarna i Laponia

I Laponia har fjällsamebyarna Luokta-Mavas, Tuorpon, Jákkákaska, Sirkas, Sörkaitum och Mellanbyn, samt Gällivare skogssameby sina åretruntmarker. I de sju samebyarna finns det ca 300 renskötande medlemmar och ca 50.000 renar. Totalt i Sverige finns det ungefär 280 000 renar. Antalet kan variera beroende på dåliga och goda betesår.

Sjaunja med sina vidsträckta myrar och sin småkuperade terräng är ett viktigt vår- och höstland. För Mellanbyn är Sjaunja kalvnings- och betesland under hela barmarkspenoden. För Sörkaitum är

Total areal: 9400 km²

Det föreslagna området blir ett kombinerat natur- och kulturarvsområde och består av:

Område	Skydd
Muddus	Nationalpark 1941
Stubbareservatet	Naturreservat 1995
Sjaunja	Naturreservat 1986
Stora Sjöfallet	Nationalpark 1909
Sarek	Nationalpark 1909
Padjelanta	Nationalpark 1962
Rapadeltat	(Naturresurslagen)
Tjuoltadalen	(Naturresurslagen)
Sulitelmaområdet	(Naturresurslagen)

I Sverige finns tidigare 6 världsarvsområden - samtliga kulturobjekt:

Drottningholm, Birka och Hovgården, Engelsbergs bruk i Fagersta, hållristningsområdet i Tanum, Skogskyrkogården i Stockholm och hansestaden Visby på Gotland. 5 december 1996 blev Laponia till världsarv men även Gammelstads kyrka och kyrkby. **Laponia blir det första svenska världsarv som även väljs för sitt naturvärde.**

Sjaunja framför allt ett viktigt höstbetesland. Samebyns renar betar i området ända fram tills man flyttar ner till vinterlandet. Muddus och Stubba är ett skogrikt område med inslag av myrar och här finns goda lavmarker med gammal skog. Både Muddus och Stubba är vinterbetesland för Sörkaitum. Muddus är även vinterbetesland för Sirkas. Delar av Muddus ingår i Gällivare skogssamebys åretruntmark och nyttjas framför allt sommartid.

Idag är stora områden i Stora Sjöfallets nationalpark överdämda och borttagna ur nationalparken. De skogs- och myrområden som finns nyttjas vår och höst av Sörkaitum och Sirkas.

Det högalpina Sarek är sommarland för Sirkas och Jákkákaska och i lågfjällen finns viktiga kalvningsland. Padjelanta ligger på en högplatå med lägre fjäll än Sarek och är sommar- och kalvningsland för Sirkas, Jákkákaska och Tuorpon. Vastenjaure, Sallohaure, Kutjaure, Arasluokta och Staloluokta är några av sommarvistena. Högfjällsområdet Sulitelma ligger inom Luokta-Mavas sommarbetesland.

Berit Inga

Det samiska kulturarvet natur och kultur

Världsarvsområdet Lapponia har ett rikt och varierat landskap med fjäll, skogar, myrar, sjöar och älvar. Under årtusendenas lopp har människor på olika sätt levtt och utnyttjat de resurser som finns i landskapet. Kulturminnen visar att bosättningsmönster och näringsliv varierat genom tiderna. Fångst, jakt och fiske var länge de viktigaste näringarna. De viktigaste villebräden var ren och älg, bäver och småvilt.

De äldsta spåren efter människors bruk av landskapet finner vi vid sjöar och älvar. På en strandboplats ovanför Stora Sjöfallet finns en boplats vars äldsta kulturlager är över 7 000 år gammalt. På samma boplats finns även lämningar från skilda tider som visar på en kontinuerlig användning av landskapet.

Vildmark eller kulturlandskap

Det samiska bruket av landskapet är varsam. De kulturellt betingade landskapsändringarna är begränsade och kulturlämningar sällan iögonfallande på liknande sätt som gravhögar i Gamla Uppsala eller Egyptens pyramider. Spåren efter mänsklig verksamhet smälter in i landskapet och är ofta svåra att upptäcka.

Det till synes orörda landskapet har länge betraktats som naturlandskap och vildmark, ett betraktelsesätt som hör hemma i en äldre forskningstradition där kulturlandskap betraktades som synonymt med jordbrukslandskap.

Boplatser från olika tider, offerplatser, gravar, fångstgropar och andra fångst- anläggningar, samt spärrstängsel, skiljningsgården och andra lämningar som hör samman med renskötselns är kulturspår som delvis kan uppfattas ännu och finns synliga i terrängen. Tusentals fångstgropar vittnar om jaktens betydelse. Stalotomtingarna i fjällen är exempel på förhistoriska jaktboplatser. Ett övergivet viste kan igenkännas genom en frodig växtlighet, rester efter tält- och torvkåtor, övervuxna eldstäder, förrådsbyggnader och källargropar. Nybyggarnas hölador långt från gårdarna återspeglar myrslätterns betydelse.

Synligt och osynligt

Även sammanhanget mellan synliga och osynliga kulturminnen är av betydelse. Ex-

Jovva Spik med klövjerajd vid Låutakjauratj på gränsen mellan Sarek och Padjelanta.

Foto: Lars Hermodsson, 1946. Bildrätt: Åjtte.

empel på samiska kulturminnen är platser dit människor söker sig för att finna slöjdämnen som trä, näver och rötter, för att samla skohö samt örter och växter som kan användas i matlagningen och i medicinskt syfte.

Till det kognitiva landskapet hör bl. a. platser med religiös eller mystisk anknytning. De kan vara heliga fjäll, sjöar och andra naturformationer. De härleds ofta utifrån ortnamn. Det magiska landskapet är knutet till religionen. Naturen betraktades som besjälad. Allt i landskapet levde och allt levande vördades.

Till det kognitiva landskapet hör också berättelser om platser där något särskilt hänt. Det kan vara sägner om spöklplatser, där osaliga barns andar (*ähpara* SaL pl.) befinner sig t ex fjället Ähpar i Sarek. Där hör människor än idag, utan att vare sig se människor eller djur, renarnas skällor ljuda

över fjället och människor tala. Det vanliga är att berättelser, myter och sagor berättas från generation till generation. Man berättar gamla fabler, sägner och historier om hjältar, övernaturliga väsen, om rövarband, dvs tjuderna - som lurades i fällor och begravdes. En återkommande gestalt i berättelserna är Ställo, en trollliknande stor, stark och enfaldig främling som levde bland samerna eller ett övernaturligt väsen som människor var rädda för. Om det underjordiska folket *gadniha*, eller *saivo*-folket, de som levde i en parallellvärld, finns också många berättelser.

Med termen kognitivt landskap understryks närvaron av flera dimensioner i landskapet. Genom ett kognitivt närmande uppfattas landskapet som dynamiskt och får betydelse endast genom handlingarna hos de människor som använder det.

Inga-Maria Mulk, tf museichef

Kommunalråden Ulf Rehnberg och Kent Ögren framför världsarvs symbol i is. Symbolen finns uppsatt i Vassaraparken och kommer att flyttas till Jokkmokk under deras marknad.

Lapponiaafton ordnas den 28 januari i Centralskolans kafé

Vi visar bilder från Lapponiaområdet samt berättar om de effekter som Lapponia kan få för bl a turismen.

Vill du veta mer om Lapponia? - kontakta Lars Israelsson 0970-181 15

Vattenfestivalen 1996

Vi steg yrvakna av tåget en solig torsdagsmorgon förväntansfulla och spända över vår uppgift som låg framför oss. Efter en tids yran 'de på Stockholms gator kom vi äntligen fram till Berns salonger för att hämta ut de officiella festivalarbetarkläderna. Därefter begav vi oss mot vårt boende, i en skola. Kanske inte så flott men ack så billigt!

...och de käcka gossar och töser som på eget bevåg begav sig till den stora huvudstaden Stockholm just under pågående Vattenfestival för att delta under arbetet med dessa otroliga festligheter var: Ann-Helen, Eva, Daniel, Hookie, Stefan, Cilla, Mona, Lasse, Johan, Bosse, Lena och Rebecka.

Under dagarna 7 slet de käcka ungdomarna i sitt anletes svett på olika stationer spridda från nord till syd från öst till väst. Musik, barn och mat var något som präglade festivalen. Stationerna varierade från ansiktmålning på förväntansfulla barn som skrek om vartannat till att le vänligt och ta emot nyktra och onyktra fans till alla de stora band som gästade festivalen.

Vi hårt arbetande härstammade från alla delar av Sverige och nya vänskapsband knöts. Som sig bör så utmärkte vi Gällivarebor oss och vi fick mycket beröm för vår vänlighet och entusiasm trots hårda dagar och långa arbetspass.

...skoskav, trängsel, folkhav, huvudvärk men också en gemenskap som vi inte hade förväntat oss var något som vi fick på köpet.

Trötta och utslitna avslutade vi vår vistelse i huvudstaden med att gemensamt dinerade och ventilerade alla nya erfarenheter. Med magar fullstoppade av pasta och väskor som vägde bly sprang vi i all hast till centralstationen där tåget mot Narvik och Lappland stod och väntade. Somliga ur sällskapet fick rusa för att inte missa tåget. Efter allas ombordsstigande så stuvade vi in vårt gedigna bagage i kupen som redan såg ut som ett bombnedslag. Sommaren hade befunnit sig med oss i södern och vi var alla nöjda och glada och med varma fötter satte vi oss ner och pratade igenom vårt äventyr.

Vi konstaterade ganska snabbt att somliga av oss hade lust och vilja att återvända nästa år och festivalledningen välkomnade oss varmt. Vi tackar och bugar för bidrag från kommunen som vi fick för att överhuvudtaget kunna genomföra resan. Den stärkte många av oss och gav chansen till de som annars inte har möjlighet att kunna resa iväg att komma iväg på en kombinerad arbets-nöjes-upptäckts-grupp-gällivareambassadör RESA.

Blöta hälsningar och kramar från hela gänget!

1996 är ett guldår för Gällivares ungdomar och de som arbetar med dem. Nu har vi fått den finaste utmärkelsen som en kommun kan få för sitt arbete med ungdomar. Vi har visat hela Sverige att vi har

hunnit längst i att få delaktiga och ansvarsfulla ungdomar i kommunen. Här ges de en möjlighet att kunna påverka sin situation genom att våra politiker visar att de faktiskt lyssnar på oss ungdomar. Tack för att ni vågar tro på framtidsresurser nämligen ungdomarna!

Det viktigaste för framtiden är att våra unga i kommunen känner att de kan göra sina åsikter hörda och att deras åsikter tas på allvar. Kommunen gör ett kanonjobb som satsar på oss trots hårda besparingskrav.

En del av prispengarna kommer att gå till en tidskrift om hur vi i Gällivare arbetat med ungdomar, så att andra kommuner runt om i Sverige kan ta del av vårt framgångsrika arbete. En annan del kommer att gå till elevdemokratiprojekt i skolan samt att eldsjälarna kommer att belönas som på något sätt genom sitt arbete lyckats få ungdomarna mer delaktiga.

Ett annat projekt som är på gång i kommunen är Ungdom mot Droger. Ungdomarna från 6 till 18 års ålder, får skriva på ett kontrakt där de lovar att inte bruka alkohol eller andra berusningsmedel under ett läsår. Kommunen har anslagit 360 000 Kr för att kunna genomföra projektet som innebär att ungdomarna erbjuds aktiviteter och förmåner i affärer. Aktiviteterna stiger med ålder dvs. ju äldre man blir desto fler aktiviteter erbjuds. Just nu så kör vi bio, disco, nattcafé och bad.

Det är första gången som projektet körs i Gällivare och det har verkligen blivit succé. Nu har vi 725 medlemmar och det hade vi inte räknat med första året. Vi kände oss som julmtar när vi presenterade projektet för ungdomarna.

Ungdomarna är nöjda när aktiviteter erbjuds och vi är nöjda om vi på detta sätt kan förhöja alkoholdebuten bland de unga i vår kommun.

Foto: Krisler Larsson
Ungdomskonsulenten Karin Lyngmark.

För mer information ring: 0970-186 76

Hon flyttar hem med ett... Medicintekniskt företag i bagaget

Kristina Forsell har sedan 1986 drivit ett litet medicintekniskt företag i Helsingborg. Aros Analytest AB heter företaget och tillverkar Hemaglobin-kontroller. Det är en produkt som används för att kontrollera maskiner och handhavande där man mäter blodvärden.

Företaget har även en annan produkt avsedd att användas vid prostataoperationer. Denna produkt skall marknadsföras och lanseras på en större marknad efter etableringen i Gällivare. Den används dock redan vid sjukhus i Köpenhamn och Trelleborg.

- Det känns naturligt att flytta hem. Dels för att jag är född och uppvuxen i Gällivare, dels för den satsning på medicinteknik som görs här. Satsningen är i mina ögon helt riktig och Gällivare har kommit långt inom detta område, berättar Kristina.

Den egentliga anledningen till att företaget flyttar upp är dock en annan; Tillsammans med ett annat Norrlandsföretag i branschen kommer hon att i början av nästa år starta ytterligare ett utvecklingsbolag i Gällivare. Detta nya företag skall utveckla fler medicintekniska produkter och även arbeta med konsultverksamhet.

- Fungerar allt som det ska, borde verksamheten vara i full gång någon gång till hösten, tror Kristina.

Verksamheten som Forsell driver blir ett bra komplement till de övriga medicintekniska företagen i Gällivare, som kan tillgodogöra sig Forsells kompetens. Aros Analytest och det nya utvecklingsbolaget innehåller en hel del forskning och utveckling, vilket ytterligare stärker orten i rollen som ett medicintekniskt produktionscentra.

Kristina Forsell tar sitt medicintekniska företag, Aros Analytest AB, och flyttar hem till Gällivare.

Hjortron ger nya exklusiva produkter

Muddus Hjortron heter företaget som förädlar Gällivares hjortronsymbol till säljbara och efterfrågade produkter.

Det var 1991 som Lars och Ola Hansson fick idén att försöka finna någon form av vidareförädling av hjortron.

- Den första idén gick ut på att gjuta in hjortron i plast för smyckestillverkning. Via ett försök med en drinkmix kom vi in på livsmedelsidan och den första riktiga produkten lanserade vi på Sollen-tunamässan 1992, berättar Ola.

Det var en hjortronmarmelad som emottogs väldigt positivt, man sålde slut redan efter halva mässtiden.

Produkt nummer två blev en hjortronkonfekt. Även den lanserades i Stockholm, vid Vattenfestivalen 1993, och såldes slut i förtid.

I våras var det så dags för ytterligare en produkt. Det kan sägas vara en vidareutveckling av hjortronkonfekten och idén växte fram under en kvalitetskurs för ekologisk tillverkning som sonen Lars deltog i.

- Jag skulle visa en hallonkokare från Ramsele att det går att få en bra konsistens på hallongodis. Då föddes idén till att även vi kunde ta tillvara på de andra vildbären som finns i regionen, berättar Lars Hansson.

Vildmarkskonfekten presenterades för marknaden vid Noliämässan i somras och liksom vid tidigare produktlanseringar sålde man slut.

- Nu börjar verksamheten få en sådan omfattning att jag törs ha målsättningen att kunna leva på det någon gång till hösten 1997, berättar Lars.

Det är främst fjällhotell och souvenirbutiker som köper Muddus Hjortrons produkter idag, men allt fler andra företag har upptäckt värdet i företagsgåvor med produkter från regionen.

Trots att man inte kan styra tillgång på råvaran, vildbäret hjortron, är Lars optimistisk inför framtiden. Han har bland annat presenterat en ny idé kring ett regionalt ägt säljbolag för landshövdingen Björn Rosengren och Hushållningssällskapet.

-Det finns många fina råvaror i regionen. Men vi behöver förädla dem till bra produkter med hög kvalitet och skapa resurser för att nå ut till en större marknad, avslutar Lars.

Han kallas Norrbottnens Mr. Plast

I Gällivare, där det mesta handlat om malm och metaller, finns dock ett företag med bred kunskap på Plastområdet.

Sven-Erik Svensson som tillsammans med frun Naimie i snart fem år drivit företaget Nordpolymer AB, har blivit något av Mr. Plast i Norrbotten. Han används ofta av andra företag i länet som konsult när det gäller produktutveckling och tillverkning av plastprodukter.

Svensson flyttade till Gällivare i samband med att Uniplast startade sin verksamhet hösten 1987. I rollen som produktionschef hos Uniplast fick han ofta förfrågningar om tillverkning av andra produkter. Det gav Svensson idén om att hoppa av och starta eget.

- Uniplast var helt inriktat på att tillverka plastmöbler. Jag såg dock att det även fanns en efterfrågan på andra plastprodukter, berättar Sven-Erik.

Idag står medicintekniska produkter för cirka 85 procent av omsättningen,

Mr. Plast, Sven-Erik Svensson med den senaste produkten; En ring som låser fälgmuttrarna på lastbilar och bussar.

bland annat är Nordpolymer leverantör till DATEX Engström i Gällivare. Påskäggar är en annan produkt som kommer och går. Under sista året har dock företaget varit med att utveckla en ny produkt; en ring som skall förhindra att fälgmuttrarna lossnar på lastbilar och bussar.

- Detta kan bli en mycket stor produkt. Marknaden är enorm och det finns redan återförsäljare i nio länder däribland Tyskland, Frankrike och USA, berättar Svensson.

Svensson som är född i Jämtland men vuxit upp i Stenungsund tycker att kreativiteten är stor i Norrbotten. Men att det ofta inte blir mer än "hemmapulande".

- Människor som har produktidéer vill jag ge rådet att ta kontakt med någon uppfinnarförening eller företagarförening. Där finns ofta den kunskap som kan hjälpa till att förverkliga idéer, avslutar Svensson.

Riskkapitalbolaget Norrskenet AB stärker våra utvecklingsmöjligheter

Syftet med det nybildade riskkapitalbolaget Norrskenet AB är att förbättra tillgången på riskvilligt ägarkapital i Malmfälten. Detta för att affärspotentialen i intressanta företag kan tas tillvara och att det lokala ägarinflytandet stärkas.

Norrskenet AB skall på affärsmässiga grunder satsa ägarkapital inom följande redan i Gällivare och Kiruna prioriterade framtidsbranscher; Rymd- och informationsteknologi, medicinteknik och turism. Investeringarna skall primärt ske i mindre och medelstora tillväxtföretag lokaliserade i Malmfälten.

Företaget ska på affärsmässiga grunder investera genom att tillföra aktiekapital och gå in som minoritetdelägare.

Ägare till riskkapitalbolaget blir LKAB, samt utvecklingsbolagen Expandum AB i Gällivare och Progressum AB i Kiruna. Norrskenet kommer att uppta ett vinstandelslån på 55 miljoner kronor. Långgivare är Norrlandsfonden med 15 och LKAB med 40 miljoner kronor.

- Riskvilligt ägarkapital har varit en bristvara i regionen. Därför är bildandet av detta företag ett viktigt och välkommet tillskott i vårt utvecklingsarbete, kommenterar Roland Carlsson, vd vid Expandum AB.

Bolaget kommer att arbeta med en liten organisation och ha sitt säte i Kiruna. Till styrelsen i företaget har utsetts; Håkan Sundin, LKAB, Jan-Olov Johansson, Norrlandsfonden, Stig Eriksson, Eriksson Bil och ordförande heter Tore Sawander, vd vid Plannja.

GF Vi inom Gällivare fria demokrater har inte varit med i budgetarbetet denna gång men vi vet att det är ett hårt arbete att ta fram siffror som är rättvisa och som tillfredsställer alla.

På grund av sjukdom och dödsfall har vårt parti legat lågt ett tag, men nu känner vi starkare än någonsin att vi måste ge alla svikna Gällivarebor ett alternativ till nästa val, ett parti med sunda, socialistiska värderingar.

I budgeten vill vi främst att barn och ungdomar skall gynnas. Vi vill inte att man sparar mer än absolut än nödvändigt på skola och fritid för ungdomar. Vidare skall inte arbetslösa och barnfamiljer bli de som förlorar på besparingarna, därför vill vi att barnomsorgstaxan noggrant ses över innan den höjs. De som är gamla och behöver vård skall inte behöva känna sig oroliga för att inte orka med avgifterna.

Människan skall alltid stå i centrum för Gällivare fria demokrater, gamla och unga ska känna trygghet i vårt Gällivare.

Folkpartiet LIBERALERNA

Det kommunala budgetarbetet har genomförts med de förutsättningar som en allt kärvare ekonomi innebär. Målet har varit att behålla oförändrad skattesats 22:27, vilket också blivit fallet. Tidigare lagda, kärva budgetar har under arbetets gång ytterligare justerats ner.

Tidigare för kommunen antagna inriktningsmål och effektmål för perioden 1996-1998 har inte förändrats.

Trots krypta driftbudgetar för socialnämnden samt barn och utbildningsnämnden bör givna verksamhetsmål kunna uppnås. Tråkigt nog kan inte detta ske utan att personalen får ta på sig ytterligare och förändrade arbetsuppgifter och med färre anställda.

När det gäller investeringsbudgeten har vi uppfattningen att Hedskolans om-, och tillbyggnad skall genomföras på två år och inte som beslutet blev 2,5 år. Mot bakgrund av ändrad befolkningsstruktur blir det kanske den sista stora investeringen på skolsidan på ett tag. Äldringsvården och individvården kommer med största sannolikhet bli den sektor som kommer att prioriteras en tid framöver.

TOP-bostäder, några medel utöver bidrag till ungdomsboende finns inte anvisade och detta skärper kraven på detta bolag. Camping AB, Tjuonajokksanläggningen bör i första hand överlåtas för att möjliggöra ytterligare utveckling. På sikt bör övriga kommunala bolag också avyttras och drivas i annan regi.

Sammanfattningsvis blir 1997 ett verksamhetsår som ställer stora krav på alla som där verksamma i vår kommun. Mycket kraft bör också läggas på att vända den trend som drabbar vår kommun när det gäller befolkningsutvecklingen.

Partierna tycker till om -97 års budget och framtiden

Moderata Samlingspartiet vill prioritera skolan

Budget 1997 - 98 innebär ett stort antal smärtsamma ingrepp i den kommunala servicen som vi vant oss med att ha.

Kommunens stora ekonomiska problemen kan hänskjutas till minskad befolkningstal kombinerat med stor arbetslöshet, orsakat av regeringens misslyckade återställer politik, samt minskade statsbidrag och politikernas ovilja att spara i en lugnare takt under gångna åren.

Moderata Samlingspartiet i Gällivare har som enda parti prioriterat utbildningen inte bara i ord utan också i handling.

Vi har yrkat på att Barn och utbildningsnämnden skulle få ca 12 Mkr. extra till skolan, men fick nej av majoriteten.

På investeringsidan vill vi fullfölja Hedskolans utbyggnad efter den ursprungliga planen och att Bäckskolans skulle få sina ventilationsproblem åtgärdat snarast.

Majoriteten sade tyvärr nej till detta. Istället satsar man ca 4 Mkr. till ett nytt café och 5 Mkr.

All ekonomi i samhället hänger ihop. Offentlig och privat konsumtion är kommunicerande kär. Ökar den privata konsumtionen måste den offentliga minska och vice versa, förutsatt att produktionen och de resurser som ska fördelas är oförändrade.

För kommuner och landsting är det likadant. Ökar den privata konsumtionsutrymmet genom skattesänkningar minskar den kommunala konsumtionen/servicen. Vi måste erkänna att när vi argumenterar för skattehöjning, eller ökade statsbidrag argumenterar vi också för minskad privat konsumtion. Det kan vara ett kärvt budskap, men vi kan inte komma förbi detta faktum och lova allt till alla.

Det allra viktigaste för den kommunala ekonomin är att människor har arbete och betalar skatt. Arbetslösheten ger enorma negativa effekter med minskade inkomster och ökade utgifter både på kort och lång sikt. Vi riskerar att få en kommunal verksamhet med tyngdpunkt på passiva åtgärder som socialbidrag etc.

Det andra, även det mycket viktigt, är att vi har ett tillräckligt starkt och rättvist statsbidragssystem. Det skall både garantera en grundnivå på den kommunala servicen och ta hänsyn till de stora skillnader som råder mellan kommunerna, ekonomiskt, socialt och geografiskt. Det kan man tyvärr inte säga om nu gällande statsbidragssystem.

till Tallbacka idrottsplats. Det anser vi vara dålig prioritering. Barnens utbildning måste prioriteras före allt annat, det är vår framtid det handlar om anser vi.

Det andra området som vi vill slå vakt om är äldreomsorgen som kommer att behöva ökade resurser i framtiden.

I vårt budgetalternativ har vi föreslagit kraftiga besparingar framförallt på den tekniska verksamheten och kommunstyrelsens andra verksamheter.

Vi vill att den tekniska verksamheten skall bli en egen resultatenheter och skall konkurreras utsättas fullt ut.

Vi anser att Tätortsgruppens förslag om att satsa på kvalitet istället för kvantitet måste genomföras omgående, genom att många av dubblerade verksamheter slås i hop.

Ingen kommer att undgå effekterna av besparingarna när dessa genomförs. Vi tar vårt ansvar för ekonomin, men på ett annat sätt än majoriteten.

Med bl. . detta som bakgrund anser Vänsterpartiet att 1997-års budget blev alldeles för tuff. Att budgeten blev så tuff, beror till största delen på riksdag och regeringsbeslut. Regeringens beslut att försämla statsbidraget är den största "boven" i dramat, men också beslutet att frånta kommunerna sitt självstyre över beskattningsrätten (kommunalskatten).

Delta tvingade även Gällivare kommun till kraftiga nedskärningar i verksamheten. Vänsterpartiet ser med oro, framför allt på nedskärningarna inom Barn och utbildningsnämnden och socialnämndens område. Vänsterpartiets budgetförstärkningar till dessa nämnders verksamhet blev nedröstade, bl.a. utbildningsresurser i grundskolan, mer medel till äldreomsorgen, neddragningar som kan drabba familjerådgivningen.

Investeringsbudgeten blev i stort bra, med ett väsentligt undantag. Vi förslog att man investerar i ventilation och bättre arbetsmiljö på Bäckskolan, istället för att göra en stor investering av gräsplan på Tallbacka. Det var inget lätt ställningstagande men som vi tyckte nödvändigt. Vi blev även här förlorare.

Vi har endast 9 mandat i fullmäktige och det är svårt att övertyga dom andra 32 mandatet att även våra förslag och finansierade budgetförslag är för skattebetalarnas bästa. Till sist : Det dummaste i kommunal ekonomi är att avskeda en kommunalanställd.

DET ÄR INTE ROLIGT ATT VARA POLITIKER IDAG ! När budgeten togs i år kändes inte livet allt för roligt, neddragningar på i stort sätt allt. - Större barngrupper - Färre arbetslöshet.

Allt fler flyr arbetslösheten i vår kommun . Hur ska vi kunna vända utvecklingen så att Gällivare åter ska kunna bli ett blomstrande samhälle som det en gång var ?

Det tyngsta är minskningar av statsbidragen . Staten ställer krav som kommunen inte klarar av att uppfylla utan att verksamheter får brister. Allt för att sanera det så kallade budgetunderskottet.

Vi har svårt att förstå att arbetslöshet, med alla kostnader det innebär för samhället, ska kunna sanera budgetunderskottet. Vi har svårt att förklara för de personer som har blivit arbetslösa i och med budgeten -97, varför vi har råd med en konstgräsmatta för fem miljoner när vi inte har råd med arbetskraft inom förvaltningarna. För de fem miljonerna hade kommunen sluppit att förtäta barngrupperna inom barnomsorgen under flera år. Hur kan Socialdemokraterna genomdriva en ombyggnad av kommunhuset för att rymma in fler personer när det ändå står många tomma lägen-

Det som särskilt kännetecknat arbetet med 1997 års budget och budgetplanen för 1998 är att det varit enormt tufft.

Med oss till 1997 har vi en kommunal ekonomi som är i kraftig utförsbacke, under 1996 tar vi i anspråk det vi haft i "ladorna". Detta gör vi inte efter medveten planering utan beror på sådant som står utanför vår kontroll. Det handlar om det nya statsbidragssystemet, utflyttning och därmed minskade skatteintäkter, ökade kostnader för socialbidrag m.m.

Den budgetplan vi är inne i nu sträcker sig alltså åren 1996-1998 inriktningen för den planen ligger fast vilket innebär besparingar på 30 miljoner kr under perioden.

I den planen prioriteras Socialnämndens och Barn-och utbildningsnämndens verksamheter innebärande att deras sparkrav lägre, i relation till budgetanslaget, än för övriga verksamheter. De ytterligare försämringar för den kommunala ekonomin som jag nämnde inledningsvis tvingade oss att lägga ut ytterligare 10 miljoner kr i sparkrav inför 1997-1998, alltså ett sammanlagt sparkrav för perioden med 40 miljoner kr.

heter i Malmberget.

Nej det är inte roligt att vara politiker idag..... För några veckor sen basunerades det ut på första sidorna i våra länsstidningar att SKB vill förvara kärnbränsle i Gällivare med nio hundra jobb som dragplåster, då rasade allt förtroende för maktavarna. Det är väl så att kolonialismen bara fortsätter, först så tar man alla råvarorna och sen skickar man tillbaka soporna. Det är så man vill gråta blod. Om inte Gällivare ska bli ett samhälle med bara pensionärer och män i medelåldern så kanske vi måste ändra framtidsutvecklingen.

Gällivare borde gå i fronten för det nya samhället ! Vi delar på jobben, arbetstids förkortar. Vi fortsätter att locka hit nya småföretag. Fortsätter satsa på IT. Flera distansutbildningar. Fortsätter satsa på turismen. För att vi ska få människor och företag att vilja komma hit och stanna kvar måste vi ha en väl utbyggd infrastruktur, en bra skola samt barn- och äldreomsorg. En väl fungerande rekreativmiljö är dessutom av stor betydelse .

Ska vi kunna sälja kommunen under parollen "Friska Gällivare" måste vi ha en ren miljö och ett fungerande ekosystem.

Tankar och funderingar efter Budgetbehandlingen -96

Vi hoppas nu att den reviderade plan som nu ligger ska kunna ligga fast, men det förutsätter att inga nya opåverkbara intäktsminskningar eller kostnadsökningar drabbar kommunen. I början av 1997 kommer vi att påbörja arbetet med den budgetplan som ska gälla åren 1999-2001.

Det är första gången som vi inleder en budgetprocess nästan två år innan den ska börja gälla men vi ser det som angeläget att göra det eftersom vi lever i en enormt föränderlig värld. Beträffande investeringarna under 1997 prioriteras framförallt miljörelaterade investeringar. Även om den ekonomiska situationen i Gällivare kommun, precis som i många andra kommuner, är besvärlig just nu gäller det att både "gasa och bromsa". Det område som vi absolut inte kommer att "bromsa" är arbetet med att skapa nya jobb.

Får vi ner arbetslösheten minskar utflyttningen som innebär att våra skatteinkomster slutar att minska och då får vi också råd att tillhandahålla en god kommunal verksamhet.

SKP

S.K.P. har med sitt mandat i kommunfullmäktige och socialnämnden arbetat aktivt med de frågor som engagerar kommunmedborgare mest. De sociala problemen om de tillåts fortsätta att utvecklas på den inslagna vägen kommer att drabba pensionärerna och barnfamiljer hårt. Ungdomsproblemen i kommunen med utslagningen av ungdomar till drog och alkohol problem och där självmorden tenderar öka och där flyttningen till andra orter utarmar kommunen såväl befolknings som skattemässigt.

Arbetslösheten i kommunen verkar bli permanent såsom ett arv ifrån den borgerliga regeringsperioden 1991-1994 och där socialdemokraterna tagit såsom sin PLIKT att förvalta arvet på bästa sätt.

S.K.P. har förutom sitt engagemang i sociala frågor, anser även att kommunens miljöproblem sammanfaller med nya arbetstillfällen, där frågan om järnvägssticker till Aitik från Harträsk är en sådan fråga, även diskussionen om förvarningen utav kärnkraftavfallet i kommunen skulle ge 900 á 1000 varaktiga arbetstillfällen, denna fråga borde ges en seriösare aktualitet. Det var några frågor som S.K.P. aktivt arbetar med även inför det kommande året.

Då Gällivare kommun måste fortsätta att strama upp sin ekonomi, gäller det att använda resurserna klokt och framåtsyftande. Bl a bör investeringar inriktas på att få billigare driftkostnader. Centern anser därför att investeringen i nya lokaler i förvaltningsbyggnaden skulle fått stå tillbaka till förmån för reparation av Bäckskolan.

När det gäller driftbudgeten, så är det inte längre möjligt att använda "osthyvel". Alla verksamheter klarar inte att spara lika mycket. Vi menar att man måste noga analyserade de olika verksamheterna innan man lägger ut sparbeting.

Skola och barnomsorg är idag verksamheter som inte tål ytterligare nedskärningar. Det är en viktig framtidsfråga att vi kan ge våra en bra utbildning och våra gamla en god omsorg. Centern menar att det borde vara möjligt att spara på chefer i kommunen. I företagen har utvecklingen gått mot färre administratörer och istället mot självstyrande grupper. I sådana organisationer, där man delegerar ut ansvaret, har man lyckats med att nå kostnadseffektivitet. Därför skall man även i kommunen spola det gamla hierarkiska systemet.

Det är inte en massa chefer "kunderna" behöver. Vad som krävs är personal i skola, barnomsorg, äldreomsorg och inom kommunalteknik som jobbar "på golvet", nära människorna ute i verksamheten.

Vägtrummmor, ett onödigt problem?

Lennart Björk, Mårdsel sportstugeförening, har under 1995 genomfört en inventering av vägtrummmor i Råne älvs vattensystem. Syftet har varit att lokalisera felaktigt lagda vägtrummmor som utgör mer eller mindre definitiva vandringshinder för fisk och näringsdjur.

Inventeringen har skett i samarbete med markägare i området, Stiftelsen Råne älvdal och Fiskeriverket. Arbetet är till största del finansierat av Mårdsel Sportstugeförening och med bidrag från Stiftelsen Råne älvdal, Fiskeriverket och Gällivare Naturskyddsförening.

Inventeringen är främst ett underlag för åtgärder i Råne älvs biflöden men visar också på problemets omfattning och behovet av en ändring av metoder och utbyte av vägtrummmor. Uppkomsten av vandringshinder pga felaktigt anlagda vägtrummmor är definitivt ett av de mer onödiga problem som drabbar natur- och fiskevärden.

Vår förhoppning är att, med detta som underlag, få igång arbetena med återställandet av vägtrummmor hos våghållare, liksom de som Vägverket och Gällivare Allmänningsskogar påbörjat.

Vägtrummmor - anläggning och problem

Det är ganska vanligt att vägtrummmor utgör vandringshinder för fisk och näringsdjur. Det vanligaste bristerna är för brant lutning och därmed för hög vattenhastighet, otillräckligt vattendjup i trumman, framförallt vid låg vattenföring och för stor fallhöjd vid utloppet från trumman. Ibland kan även en olämplig bottenstruktur omedelbart nedströms utloppet försvåra vandrigen.

Det flesta naturliga vattendrag, små som stora, innehåller fisk och näringsdjur, ibland även den sällsynta och fridlysta flodpärlmusslan. Flodpärlmusslan är beroende av örningen för sin fortlevnad eftersom örningen under en tid är värdjur för musslans larver och därmed genom sin vandring sprider och bibehåller musslebestånden. Felaktigt lagda vägtrummmor som förhindrar fri vandring kan decimera bestånd av fisk och näringsdjur och på sikt t.o.m slå ut dem från delar av vattensystemet.

Sidovattendrag utgör i stor utsträckning lek- och uppväxtområden för laxfiskar

Rätt utförd återställning av Kvarnbäcken, i Mårdsel, på Gällivare Allmänningsskogas marker. Foto; Lennart Björk.

som öring och harr. Restaurering och skydd av mindre sidoflöden har därför blivit allt viktigare inom fiskevärden och en nyckelfaktor vid skapande av goda fiskevatten.

Anläggning av vägtrummmor

Vanligtvis är halvtrummmor utan botten eller ovala trummmor att föredra framför cirkelrunda. Halvtrummmor eller broar är det bästa alternativet ur biologisk synvinkel eftersom den bibehåller vattendragets naturliga bottenstruktur.

Resultat av inventeringen

Det totala vägnätet i det inventerade området uppgår till ca 150 mil, varav 105 mil utgör enskilda vägar och skogsbruksvägar. Antalet inventerade vägtrummmor i området med permanent vattenföring var 128 st. 69 st (54%), var rätt lagda. 14 st (11%), var ej vandringshinder men hade för lågt vattenstånd genom trumman. 6 st (5%), var vandringshinder men kan justeras. 39 st (30%), kräver omläggning för att fungera.

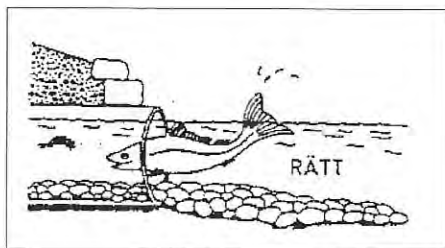
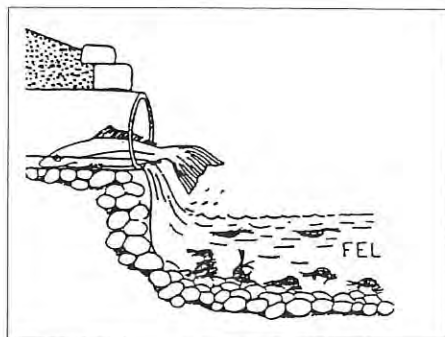
Scenario

Under förutsättning att inventeringen har omfattat den absolut största delen av de vägtrummmor som anlagts för vattendrag med permanent vattenföring i området och att området är representativt för vägnätet i Norrbottens län erhålls ett mycket osäkert mått på det totala antalet felaktigt placerade vägtrummmor i lä-

net. Antalet fellagda trummmor som bör åtgärdas kan enligt inventeringen uppgå till 1/0,04 x 59 st, dvs totalt ca 1500 st varav 1100 st utgör definitiva vandringshinder och 1000 st behöver läggas om eller bytas ut med grävmaskin. Siffrorna som nämnts är emellertid mycket osäkra och skall användas med stor försiktighet eftersom de inte går att bedöma innan fler inventeringar tillkommer.

Lennart Björk, Mårdsel
Ingemar Perä, Fiskeriverket Luleå
Tommy Nilsson, Gällivare kommun

Exempel på felaktigt och rätt utförd trumläggning.

Det lyser i kåken

Björn-Erik Höijer var en av generna från Malmberget. Diversekultur har producerat en utställning om hans författarskap och liv.

Söndag den 29 december klockan 12.00-17.00

visas utställningen i föreningshuset i Kåkstan Malmberget. Svante Lindqvist och Lars Hedström finns kl 14.00 i föreningshuset och berättar om Björn-Erik Höijer.

Björn-Erik Höijer, Malmbergets bibliotek, 1983.
Foto: John Filipsson

Succé för Gällivare under Norrbottensveckorna

Gällivare var en av de mest aktiva kommuner under Norrbottensveckorna i Stockholm. Expandum deltog med Gällivares företag i Kungsträdgården, Friska Gällivare ekonomisk förening ansvarade för att visa Gällivares turism på Centralen, Ungdomsrådet ordnade ett ungdomsseminarium med 30-tal deltagare. Finalen blev en Gällivareafteon med 275 glada deltagare i Salénhuset. Kommunalrådet höll tal, Nisse från Palohuornas gav en livfull beskrivning om resan från byn till Gällivare lasarett, Gösta Wäliwaara berättade och visade filmen Gällivarehäng. Fotoutställningar om 50-talet och Gällivares sidor på Internet var också uppmärksammade inslag under Gällivareafteonen.

Mannen från provinsen

Höijer, nåden och vår bakgrund

Jag står utanför föreningshuset i Kåkstan. Det är första advent. Jag har erbjudit mig att stå där och försöka fösa in folk till den utställning om Björn-Erik Höijer som har premiär samma dag. Men rösten sviker mig. Jag inser att man inte bör ropa särskilt mycket när man säljer saker i Malmberget. Jag blir lika tyst som min nasarkollega bredvid mig. Han säljer gigantiska trädgårdstomtar - 500kr, komplett med lampa.

Färgglada människor vandrar förbi och ibland in i huset, om de har tid. Alla har röda och gula jackor med matchande byxor av något fritidsmaterial. Marknaden för normala rockor och kappor verkar mikroskopisk. Färgglada men allvarliga strömmar de fram genom Västerlånggatan - ibland skäller deras hundar. Jag funderar på vad en utställning om Björn-Erik Höijer kan ge dem egentligen. Funderingarna får fart ytterligare när jag möter några av kulturens fanbärare från orten: "Du vet Höijer, han är ingenting för dagens generation" Vad är målet med det här egentligen?"

Pja, målet är egentligen mycket enkelt. Det är att inte glömma. Fast det är som sagt var inte så enkelt att få folk att sätta av tid för sin historia. Dagens Sverige är nämligen så oerhört uppta

get med att upprepa misstag från förr så man har absolut inte tid att ägna sig åt återblickar.

I tider när hundratals människor flyttar från kommunen kan det vara rätt bra att påminna sig om att de här samhällena faktiskt har frambringt en författare som skrev mer än 50 romaner och pjäser, som berömdes av Olov Lagerkrantz och geniförklarades av Ingmar Bergman. Det kan vara nyttigt för oss att komma ihåg detta och att det självklart kan komma en ny Höijer från Gällivare kommun. Dessutom kan det ju vara intressant att kanske kika på vad det egentligen var han skrev och vad det var som fick Sveriges största förlag, Bonniers att ge ut det - kanske kan man till och med ge sig till att köpa en bok av honom. I Kåkstan finns de till salu - något billigare än en Gällivare Stark.

I tider när huvuddiskussionen gäller huruvida kommunen är frisk eller stark kan det kanske vara läge att lyfta blicken något.

Låt oss leka med tanken att Höijer hade tagits omhand av sin hemort på ett lite listigare sätt; att man till exempel fått honom att trycka sina verk på hemorten. I så fall hade tryckerinäringen i malmfälten fått ett ordentligt tillskott i åtminstone trettio år.

I dag finns i huvudsak två förhållningssätt till Björn-Erik Höijer: antingen har man aldrig hört talas om honom, eller också minns man att han slog sina elever i slöjden. Förhoppningsvis har utställningen i Kåkstan bidragit till att vidga synen på Höijers författarskap och de som fick stryk kan tänka på Höijers ord "När man satt uppe och

skrev hela nätterna var man nog ingen vidare slöjdlärare på dagarna" Och om inte det hjälper så kan de i alla fall trösta sig med att de fått på skallen av ett geni.

Höijers teman känns igen hos många författare: Det goda och det onda, det stora och det lilla, kärleken och bristen på kärlek. Men han har ytterligare ett tema som inte är lika vanligt - nåden. Ofta slutar hans berättelser i ett förklarande, förlåtande ljus och när jag besökte honom i augusti 1994 flödade samtalet av just förlåtandet. Han satt i bara pyjamasen och berättade om sitt liv, men var samtidigt nyfiken på att höra om människorna därhemma och någon bitterhet fanns inte längre kvar hos honom. "Min rätta hembygd dit jag alltid längtar är Malmberget strax ovanom polcirkeln" ... skriver Höijer i en av sina sista böcker. Det är dags att Gällivare kommuns invånare visar samma nåd som Höijer och tar till sig den störste författare som hittills sprungit ur samhällena.

Vi kan lära oss en hel del av Höijers diktning och inte förrän vi har riktig koll på vår bakgrund och historia blir samhället både friskt och starkt. Men man får aldrig glömma att själva poängen med att studera sin egen kultur är samma som när man står med bössan på en myr: Om man vet hur det ser ut närmast där man sätter fötterna så kan man lyfta blicken säkrare och se ut över det okända med trygghet och chansen att få den flygande fågeln bli mångdubbelt större.

Svante Lindqvist

DET HÄNDER I

Friska GÄLLIVARE

Under julhelgen kommer många utflyttare hem till sin hemkommun. Gällivare hälsar alla hjärtligt välkomna att delta i de arrangemang som anordnas under helgen.

1313 km. till framtiden

Kjell E Lundberg och Dan Engman har gjort ett nytt bildspel. I mitten av december fick kommunens skolelever se bildspelet. Det blev applåder från ungdomarna. Bildspelet tar 21 minuter och visas på Gällivare hembygdsmuseum. Den är lika aktuell för ung som gammal.

Juljazz på stan

Hembygdsfiket Centralskolan
Klockan 13.00

Lördag 21 december:

LOS Trio

Tommy Lakso, Rune Olofsson,
Tommy Skotte.

Fredag 27 december:

Andrea Martinsson & Daniel
Karlsson med Rune Olofsson och
Tommy Lakso.

Lördag 28 december:

Gunnar Tolonen Band

Gunnar Tolonen, Göran Larsson,
Lars Beyron, Leif Fyrstjöö.

Måndag 30 december:

Jerker Johansson Band med
Kicki Enqvist och Jim Nilsson.

Tomas Henriksson, Tommy Lakso,
Gert Dahlström, Jerker Johansson.

J P Nyströms nyårskonsert

Söndag den 29 december kl 19.00 i
Blå Forell Gällivare blir det en ny-
årsskonsert med J P Nyströms. Det
brukar bli fullsatt så köp biljetter i
god tid av Inga-Maj Falk tel 15908
eller Gunborg Engman-Ericsson tel
15198.

DRAGHUNDS SM 3-8 mars

Gällivare är "draghundsportens Mecka". Det blir i mars SM i draghund. Arrangör är brukshundklubben Malmen som säkerligen gör så att tävlingarna blir en fullträff. Tävlingarna genomförs i Malmberget.

Peter Johansson och Stefan Larsson är två av deltagarna under SM. De har blivit utsedd till marknadsförare av Friska Gällivare. Foto: Lars Sundvall

Miljökalender

I början av 1997 får du en miljökalender i din brevlåda. Utgivare är Gällivare kommun som vill ge dig miljötips och tankar för att förverkliga agenda 21. Kalendern innehåller också vackra fotografier av Lars Sundvall samt de bästa recepten från kommunbladet. Du får även tips på våra festdagar som firas i Sverige och i världen.

Gällivare - en bokläsande kommun

Gällivare kommuns innevånare lånar 9,4 böcker per person. Det innebär att vi ligger på 3:e plats i Norrbotten. Kommunen har beviljat 28,50 kr per person i mediaanslag. Detta innebär att vi ligger näst sist i Norrbotten.

I Gällivare trakter...

Stolthet är ett ord som inte får missbrukas. Jag brukar undvika ordet om det inte har verklig täckning. I veckan som var kände jag stolthet under två arrangemang. Ett fax kom från Mexico City. UNESCO hade utsett våra nationalparker till världskulturarv. Namnet blir Lapponia-Lapplands kulturarv. Det innebär att vår natur och kultur har fått högsta betyg. Kommunbladet satsar tre sidor för att beskriva vårt fantastiska världsarv. Det är bara att se på Håkan Hjorths fantastiska bild från Sarek, så nog känner jag stolthet över att rennäringen kan fungera i Sareks vilda och orörda natur.

Jag satt bland 700 ungdomar på läktaren i Sporthallen. Det låg förväntan i luften och in kommer vårt kommunalråd i rök och rockmusik. Det var en entré som kändes rätt och sen blev det några rappa frågor av Ung Invest killar. Ulf Rehnberg svarade snabbt och bra. Kommunens nya bildspel 1313 km. till framtiden visades och det blev spontana applåder hos den unga publiken. Det var deras röster och vardag som kom fram i Kjell E Lundbergs bilder och Dan Engmans musik. Ett bildspel i tiden som nu visas även för allmänheten. Min stolthet var att äntligen börjar vi få genomslag för de goda förebilderna. De ungdomar som engagerar sig, bryr sig om, kämpar för att driva ungdomens frågor och ordnar en vecka som sätter spår in i framtiden.

Mina recept är nog de populäraste i kommunbladet. Jag vill bjuda dig på smörlov en mör liten kaka.

3 1/2 dl vetemjöl

100 g smör

1/2 tsk färsk jäst

1/2 dl grädde

Garnering: uppvispat ägg, pärlsocker.

Gör så här: 1. Hacka samman vetemjöl och smör till en finkorning massa

2. Tillsätt jästen utrörd i grädden och arbeta dsegen jämn och smidig. Låt stå svalt ca 20 min.

3. Sätt ugnen på 225 grader

4. Kavla ut degen tunt i rikligt med mjöl och ta ut kakorna med mått

5. Pensla med äggula och strö på pärlsocker. Lägg på plåt täckt med bakplåts-papper

6. Grädda ca 6 min.

Lars Israelsson

Ansvarig utgivare: Ralph Forsberg
Redaktör: Lars Israelsson, Gällivare kommun 982 81 Gällivare tel 0970-18115.
E-post; lars.israelsson @ Gellivare.se
Tryck: Tryckparken AB, Gällivare